

Etisk standard for konsernets leverandører og forretningspartnere

Posten Bring AS

Innhold

Innledning og formål	3
Etterlevelse av lover, internasjonale avtaler og konvensjoner	4
Arbeidstakerrettigheter	4
Menneskerettigheter	4
Anstendige arbeidsforhold	5
Tvangsarbeid	5
Fagforeningsfrihet og kollektive forhandlinger	5
Barnearbeid	5
Diskriminering og trakassering	5
Lønn	6
Arbeidsavtale og arbeidstid	6
Mineraler, råvarer etc	6
Klima og miljø	7
Dyrevelferd	8
Helse, miljø og sikkerhet (HMS)	9
Forretningspraksis	10
Anti-korrupsjon	10
Økonomisk kriminalitet og interessekonflikter	10
Konkurranselovgivning	10
Betaling av skatter og avgifter	10
Internasjonale handelsrestriksjoner og sanksjoner	11
Konfidensiell informasjon	11
Plikter i egen leverandørkjede	12
Varslingsrutiner	13
Etterlevelse og rutiner	14
Kontroll av etterlevelse	14
Konsekvenser ved leverandørens mangelfulle etterlevelse	14
Rutiner	14

1 Innledning og formål

Posten Bring AS er et norsk aksjeselskap og morselskapet i Posten Bring-konsernet. Posten Bring AS med datterselskaper vil i det videre omtales som «Konsernet». Denne etiske standarden gjelder for alle Konsernets leverandører. De krav som stilles til Konsernets leverandører i denne etiske standarden gjelder tilsvarende for Konsernets øvrige forretningspartnere.¹

Konsernet kjøper varer og tjenester fra en rekke leverandører i en rekke land og vi har derfor et ansvar for å forebygge og avhjelpe vår mulige negative påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i hele vår verdikjede.² I tillegg ønsker Konsernet at denne etiske standarden støtter Konsernets arbeid med å redusere

vår påvirkning på klima og natur i hele vår verdikjede.

Hensikten med dette dokumentet er å angi den etiske minimumsstandard som skal gjelde for Konsernets leverandører, uavhengig av hvor de er etablert eller utøver sin virksomhet. Der hvor kontrakten mellom Konsernet og den enkelte leverandør, lovgivning eller øvrige reguleringer omhandler samme tema som i denne etiske standarden, skal den strengeste standarden alltid gjelde.

Denne etiske standarden er en del av avtaleforholdet mellom Konsernet og den enkelte leverandør og skal anses som et tillegg til inngått kontrakt.

¹ Med forretningspartner menes enhver som leverer varer eller tjenester direkte til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.

² Konsernet anser bærekraftig og ansvarlig adferd som en forutsetning for vårt samarbeid med leverandører og forretningspartnere. Konsernet velger derfor leverandører som deler våre forpliktelser innen sosial ansvarlighet og bærekraftig forretningspraksis. Konsernet forventer med denne etiske standarden å forplikte våre leverandører og forretningspartnere til konsernets etiske standard. Dokumentet er å betrakte som generelle retningslinjer og ikke et uttømmende sett av regler som skal dekke enhver situasjon.

2 Etterlevelse av lover, internasjonale avtaler og konvensjoner

Leverandøren skal som et minimum overholde lokal lovgivning i de land hvor det utøves virksomhet. Leverandøren er forpliktet til å følge de til enhver tid gjeldende regulatoriske rammer for sin virksomhet. Videre forutsettes det at leverandøren overholder relevante bestemmelser om utøvelse av næringsvirksomhet i internasjonale avtaler og konvensjoner. Dette er spesielt relevant i følgende sammenhenger:

ARBEIDSTAKERRETTIGHETER

Leverandøren skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente arbeidstakerrettigheter,

som omtalt i dette punkt 3 under, og påse at de ikke medvirker til krenkelser av disse.

MENNESKERETTIGHETER

Leverandøren skal støtte og respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, som omtalt i dette punkt 3 under, og påse at de ikke medvirker til krenkelser av menneskerettighetene.

3 Anstendige arbeidsforhold

TVANGSARBEID

- Leverandøren skal ikke benytte noen form for tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid.
- Leverandøren skal ikke kreve at de som arbeider for leverandøren må deponere penger eller originale identitetsdokumenter for å bli eller være ansatt.

FAGFORENINGSFRIHET OG KOLLEKTIVE FORHANDLINGER

- Retten til å slutte seg til eller etablere fagforeninger, samt til kollektive forhandlinger, skal respekteres.

BARNEARBEID

- Barnearbeid skal ikke forekomme. Med barn menes person som ikke har fylt 15 år, med mindre nasjonal lovgivning setter en høyere aldersgrense. Leverandøren skal sikre at barn under 18 år ikke utfører arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet, utvikling eller skolegang. Nattarbeid skal ikke forekomme.
- Dersom leverandøren avdekker at barnearbeid benyttes, skal leverandøren ta umiddelbare grep. I slike tilfeller skal det primære hensyn være å fin-

ne en løsning til barnets beste. Det skal etableres handlingsplaner for snarlig utfasing av barnearbeid. Handlingsplanene skal dokumenteres og kommuniseres til relevant personale og andre interessenter. Det skal legges til rette for støtteordninger hvor barn gis mulighet til utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

DISKRIMINERING OG TRAKASSERING

- Leverandøren skal sikre en arbeidsplass fri for diskriminering og trakassering
- Leverandøren skal ikke medvirke til diskriminering på bakgrunn av nasjonalitet, kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjoner av disse grunnlagene. Tilsvarende gjelder for fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet. Leverandøren skal også gjennomføre forebyggende tiltak/aktiviteter for å motvirke diskriminering på nevnte grunnlag.
- Det skal etableres vern mot seksuell trakassering. Med seksuell trakassering menes enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som for-

mål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.

LØNN

- Leverandøren skal sørge for at arbeidstakernes lønn tilfredsstillende krav til en levelønn³ som sikrer at arbeiderne får dekket sine grunnleggende behov for en anstendig levestandard.⁴
- Leverandøren skal ikke la en utenlandsk arbeidstaker arbeide for lavere godtgjørelse enn gjeldende nasjonal rettslig standard for minstelønn⁵ eller få dårligere arbeidsvilkår enn det som er vanlig for tilsvarende arbeid i landet arbeidet utføres.
- Lønn skal utbetales til avtalt tid og minst en gang per måned.
- Ansatte skal motta lønsslipp som viser lønn og lønnstrekk på en forståelig måte. Lønnstrekk er kun tillatt etter hjemmel i lov. Lønnstrekk skal begrenses slik at netto utbetalt lønn skal være tilstrekkelig for å sikre krav til en levelønn.

ARBEIDSAVTALE OG ARBEIDSTID

- Leverandøren skal sørge for begrenset bruk av overtid. Overtid er frivillig og arbeidstakere som nekter å arbeide overtid skal ikke straffes av arbeidsgiver. Dersom det foreligger avtale om det med representanter for arbeidstagerne, kan overtid være obligatorisk i en avgrenset periode.
- Arbeidstakere skal som minimum ha fri hver 7. dag.
- Ansatte skal ha skriftlig arbeidsavtale på et språk de forstår. Vesentlige endringer i arbeidets innhold

skal inntas i arbeidsavtalen.

- Ansatte skal fritt kunne å si opp sin arbeidsavtale i henhold til gjeldende lovgivning i landet vedkommende arbeider.
- Ansatte skal ha mulighet til å ta velferdspermisjon i tillegg til lovfestet fri.
- Normal arbeidsuke skal ikke overstige 48 timer pr uke. Overtid skal ikke overstige 12 timer pr uke. Det skal utbetales tillegg for overtid. Med mindre det foreligger særlige grunner, skal ikke samlet arbeidstid pr uke overstige 60 timer.
- Leverandør skal ha et pålitelig system for å registrere arbeidstid, inkludert overtid.

MINERALER, RÅVARER ETC.

Leverandører som har utvinning av mineraler i sin leverandørkjede, skal ha gjort en vurdering for brudd på menneskerettigheter i leverandørkjeden. Disse skal gjennom sin verdikjede sikre at utvinning av mineraler og råvarer ikke skjer på en måte som kan medvirke til brudd på grunnleggende menneskerettigheter, finansiering av væpnede grupper eller ha andre negative effekter. Dette innebærer at leverandøren skal etablere styringssystemer for å identifisere og vurdere risiko i verdikjeden, utforme og implementere en strategi for å møte identifiserte risikoer, se til at det utføres uavhengige tredjepartsrevisjoner i leverandørkjeden og rapportere årlig på etterlevelse.⁶

³ Iht Artikkel 23 i FNs menneskerettserklæring har enhver som arbeider «rett til en rettferdig og god betaling som sikrer hans familie og ham selv en anstendig levestandard for arbeiderne og deres familier, og som om nødvendig blir utfylt ved annen sosial beskyttelse». Med «Levelønn» menes lønn «som gjør det mulig for arbeidstakere å forsørge seg selv og sine familier».

⁴ Med «Levelønn» menes lønn som gjør det mulig for arbeidstakere å forsørge seg selv og sine familier.

⁵ For internasjonale transporttjenester er dette regulert i EUs mobilitetspakke.

⁶ Leverandøren skal sikre at eventuelle mineraler i leveransen til Konsernet fremskaffes på en måte som er i samsvar med OECD Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas, eller tilsvarende.

4 Klima og miljø

Leverandøren skal ha identifisert sine klima- og miljørisikoer, samt klima- og miljøpåvirkninger og vurdert måter for å redusere sin påvirkning og risiko. Leverandøren har iverksatt forbedringsplaner som gjennomgås og oppdateres årlig. Leverandørens energikilder er kjent, og leverandøren har identifisert muligheter for å benytte fornybare energikilder.

Som et minimum skal Leverandøren følge disse prinsippene:

- Nasjonal og internasjonal klima- og miljølovgivning og -reguleringer skal alltid overholdes.

- Leverandøren skal aktivt redusere sin klima- og miljøpåvirkning. Det betyr at leverandøren skal ta hensyn til klima- og miljøutfordringer i alle sine beslutninger, samt sette klimamål tilpasset egen virksomhet og ha en plan for å oppnå disse.
- Leverandøren skal kunne dokumentere egen klima- og miljøpåvirkning og bidra til Konsernets rapportering der det er relevant.

5 Dyrevelferd

Der det er relevant skal selskapets virksomhet respektere nasjonale og internasjonale dyrevelferdsstandarder som er i tråd med Verdens organisasjon for dyrehelse (WOAH).⁷

⁷ WOAH er en mellomstatlig organisasjon som fokuserer på formidling av informasjon om dyresykdommer og forbedrer dyrehelsen globalt. WOAH ble etablert i 1924 og har 183 medlemmer.

6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Leverandøren skal ha HMS-rutiner som er tilpasset virksomhetens størrelse og kompleksitet. De ansatte skal ha egnet opplæring og trening i HMS på arbeidsplassen for å håndtere nødssituasjoner. Alt arbeid skal utføres uten påvirkning av alkohol eller andre rusmidler.

Ansatte hos leverandøren skal ikke utsettes for alvorlige helse- og sikkerhetsfarer. Leverandøren skal iverksette tiltak for å redusere risikoer. Leverandøren skal sørge for at arbeidsmiljøet alltid er forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd. Med dette menes at leverandøren skal vurdere helse- og sikkerhetsrisikoer på arbeidsplassen.

Leverandøren plikter å tegne egnet yrkesskade-forsikring og andre eventuelt pliktige forsikringer for sine ansatte.

Leverandøren har innført trygge arbeidsrutiner for å minimere risikoen forbundet med farlig arbeid. Utstyret som benyttes er trygt og brukes under trygge forhold. Advarselsskilt og sikkerhetsinformasjon på arbeidsplassen er synlig. Arbeidstakere skal bruke personlig verneutstyr og verneklær som er i fungerende stand og egnet for de risikoer som arbeidstakerne utsettes for. Ulykker og nestenulykker knyttet til helse og sikkerhet på arbeidsplassen skal rapporteres, analyseres, og følges opp fortløpende. Registrering av ulykker og nestenulykker skal dokumenteres. Sikkerhetsfarer skal rapporteres, analyseres, følges opp og reageres på fortløpende.

7 Forretningspraksis

ANTI-KORRUPSJON

Konsernet har nulltoleranse for korrupsjon. Det gjelder i leverandørers opptreden overfor Konsernet, men også i øvrige deler av leverandørens virksomhet.

Det er korrupsjon når man for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning utøvelsen av stilling/verv/utføring av oppdrag. Det er også korrupsjon når man gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel i anledning stilling/verv/utføring av oppdrag.

Dersom leverandøren eller noen av dens ansatte har konkret mistanke om korrupsjon skal Konsernets varslingsordning straks underrettes.

ØKONOMISK KRIMINALITET OG INTERESSEKONFLIKTER

Konsernet har nulltoleranse for enhver form for økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking, bedrageri, underslag, utroskap, tyveri og utpressing.

Leverandøren skal unngå at egne ansatte kommer i interessekonflikter som negativt påvirker forretnings-

relasjonen til Konsernet, eller på annen måte skader Konsernet.

KONKURRANSELOVGIVNING

Leverandøren skal opptre i samsvar med nasjonal og internasjonal konkurranselovgivning. Enhver avtale mellom foretak, enhver beslutning truffet av sammenlutninger av foretak og enhver form for samordnet opptreden som har til formål eller virkning å hindre, innskrenke eller vri konkurransen, er forbudt. Et eller flere foretaks utilbørlige utnyttelse av sin dominerende stilling er forbudt. Leverandøren skal sikre åpenhet og integritet i eventuell lobbyvirksomhet mot offentlige myndigheter og avstå fra å søke eller akseptere unntak fra regulatorisk rammeverk innen temaene som denne etiske standarden omhandler.

BETALING AV SKATTER OG AVGIFTER

Leverandøren skal overholde sine forpliktelser til samfunnet med å betale skatte- og avgiftskrav uten forsinkelser. Det innebærer at leverandøren skal opptre i samsvar med nasjonale skatte- og avgiftsregler, både i sin bokstav og intensjon. Dette omfatter å gi til relevante myndigheter rettidig informasjon som er relevant

eller lovpålagt for å kunne fastslå at korrekte skatter og avgifter utlignes i forbindelse med deres virksomhet.

INTERNASJONALE HANDELSRESTRIKSJONER OG SANKSJONER

Leverandører skal sikre at verken de, deres leverandører eller personer de er involvert i forretninger med, er underlagt sanksjoner fra FN, EU eller andre relevante sanksjoner.⁸ Videre skal leverandøren avstå fra enhver involvering i forretninger som på annen måte kan være i brudd med relevante sanksjoner. Konsernet skal varsles umiddelbart ved mistanke om eventuelle brudd. Konsernet må varsles umiddelbart ved eventuelle brudd.

KONFIDENSIELL INFORMASJON

Konfidensiell informasjon som leverandøren får tilgang til gjennom sitt samarbeid med Konsernet skal respekteres og beskyttes. Informasjonen skal behandles konfidensielt i henhold til juridiske eller kontraktsmessige krav.

Konfidensiell eller fortrolig informasjon inkluderer spesielt:

- Informasjon om, eller tilhørende Konsernet, Konsernets kunder, samarbeidspartnere, leverandører eller andre tredjeparter. Konsernet kan pålegge leverandøren å signere en taushets-/konfidensialitetserklæring.
- Detaljer rundt Konsernets organisering, produksjonsutstyr, priser, salg, resultater, markeder, kunder og andre forretningsrelaterte forhold.

⁸ sanctionsmap.eu/#/main og un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list.

8 Plikter i egen leverandørkjede

Leverandøren forplikter seg til å ha retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i hele sin verdikjede i henhold til denne etiske standarden. Leverandørens plikter under dette punktet skal være risikobasert og forholdsmessige for leverandørens ytelser til Konsernet.

Med det mener vi at:

- Leverandøren skal identifisere risikoer i verdikjeden som kan ha negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samfunn og miljø og iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense disse. Aktsomhetsvurderingene skal være risikobasert og forholdsmessige for lever-

andørens virksomhet.⁹

- Leverandøren skal gi Konsernet opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

Videre skal leverandøren kunne fremskaffe informasjon om sine produkters geografiske opprinnelse og innsatsfaktorer. Leverandøren skal kunne fremskaffe dokumentasjon på sertifikater, merking, eller tilsvarende i tilknytning til leveransen.

⁹ Dette innebærer at tiltakene som en virksomhet iverksetter i aktsomhetsvurderingen bør samsvare med alvorlighetsgraden og sannsynligheten til den negative påvirkningen.

9 Varslingsrutiner

Leverandører skal ha rutiner for intern varsling, hvor ansatte kan melde fra om kritikkverdige forhold. Varslingsordningen skal være kjent for de ansatte. Med kritikkverdige forhold menes brudd på lover og regler, på de etiske retningslinjer og andre interne dokumenter som regulerer viktige sider av leverandørens virksomhet. Leverandøren skal sørge for at varslingsaker dokumenteres og behandles på en fortrolig og forsvarlig måte. Varslere skal kunne være anonyme. Det aksepteres ikke gjengjeldelse mot personer som varslere.

Konsernets varslingsordning håndterer også varsler fra dets leverandører og ansatte hos disse. Den enkelte leverandør plikter å informere sine ansatte om muligheten de har for å varsle Konsernets varslingsordning:

postenbring.integrityline.com

Ved konkret mistanke om korrupsjon plikter leverandøren å straks underrette Konsernets varslingsordning, også dersom det gjelder andre deler av leverandørens virksomhet enn den som utøves i relasjonen til Konsernet.

10 Etterlevelse og rutiner

KONTROLL AV ETTERLEVELSE

Konsernet har rett til å be leverandøren om dokumentasjon på etterlevelse av de etiske standardene som kreves av Konsernet. Slik dokumentasjon skal gis uten ugrunnet opphold på et format Konsernet finner formålstjenlig.

Konsernet forbeholder seg retten til å kreve dokumentasjon på at kravene i denne etiske standarden videreføres til underleverandører.

Konsernet, eller tredjepart utpekt av Konsernet, har rett til å gjennomføre anmeldte eller uanmeldte kontroller hos leverandøren og leverandørens underleverandører for å verifisere etterlevelse av kravene i denne etiske standarden. Retten til å gjennomføre kontroll omfatter alle leverandørens eller underleverandørers lokasjoner. Dette omfatter alle aspekter og sider ved leverandørs eller underleverandørs forretningsprosesser relatert til deres forpliktelser overfor Konsernet. Tema for kontroller er kravene som er omhandlet i dette dokumentet.

Leverandøren og eventuelle underleverandører dekker sine egne kostnader ved gjennomføring og deltagelse i kontroller.

KONSEKVENSER VED LEVERANDØRENS MANGELFULLE ETTERLEVELSE

Dersom leverandøren på tidspunktet for tenkt inngåelse av kontrakten ikke oppfyller alle kravene som er oppstilt i denne etiske standarden, kan Konsernet vurdere å inngå kontrakten, men da supplert med en plan for når de aktuelle forholdene skal være brakt i orden.

Dersom Konsernet avdekker avvik fra denne etiske standarden i kontraktsperioden, kan Konsernet vurdere å sette en tidsfrist for når forholdet skal være brakt i orden. Tidsfristen vil være avhengig av avvikets alvorlighetsgrad.

Alvorlige, vedvarende eller gjentatte brudd på denne etiske standarden anses som vesentlig mislighold i avtaleforholdet og gir Konsernet rett til å heve kontrakten. Dette gjelder selv om det ikke er uttrykkelig nevnt i kontrakten mellom partene.

Leverandøren skal under hele kontraktsperioden med Konsernet overholde bestemmelsene i denne etiske standarden. Dersom leverandøren får kjennskap til at bestemmelser i denne etiske standarden ikke overholdes, skal Konsernet varsles uten ugrunnet opphold.

RUTINER

Konsernet forventer at leverandøren har på plass eller etablerer rutiner for å sikre etterlevelse av denne etiske standarden som er tilpasset egen organisasjon. Leverandøren skal oppnevne en eller flere kontaktpersoner som er ansvarlig for at innholdet i denne etiske standarden etterleveres av leverandøren og at retningslinjene kommuniseres til egne ansatte.

Dersom leverandøren benytter underleverandører for å oppfylle kontrakten, er leverandøren ansvarlig for å videreføre og påse at kravene i denne etiske standard, eller tilsvarende prinsipper som ikke er mindre strenge, blir fulgt også hos sine underleverandører og samarbeidspartnere.

Etisk Standard er lest og akseptert:

Dato

For leverandøren